

Nech je vaša jeseň života radostná a pestrá

októbra 2019, keď sa Centrum kultúry Lozorno zaplnilo seniormi. Čakal ich bohatý kultúrny program, malé občerstvenie a milé darčeky, ktoré pre nich vyhotovili deti zo Základnej školy Lozorno.

Počas Dňa úcty k starším sa lozornianskym seniorom predstavili talentované deti zo Súkromnej umeleckej školy Lozorno, detič-

ky z materskej školy i žiaci zo základnej školy v Lozorne. Pripravili si pásmo krásnych pesničiek, básní a scénok a prejavili im úctu svojim privítaním a milým slovom. Dievčatá - mažoretky Soffi Lozorno vystúpili so svojimi veselými choreografiami a aj deti z detského ochotníckeho divadla VaDiDlo sa predstavili so svojím predstavením „Statočné zvieratká“. Mládežníkov vystriedala spevácka skupina LOZA a mužský spevokol Enem Tak, ktorí zaspievali obľúbené pesničky a zaspomínali tak na svoje mladšie časy. Vystúpenia v sebe niesli vzájomnú láskavosť, radosť, úsmev na tvári, ale aj slzu v oku.

Všetkým našim seniorom prajeme pevné zdravie, radosť zo života a aby ich ďalšie roky sprevádzala láska, úcta a vďačnosť nás všetkých.

Gabika Ulehlová, foto: Johanka Hubíková

Motto: „Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok. Človek je krásny podľa múdrosti, čo zrači sa mu v oku, podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý. Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.“

Október, mesiac, ktorý dostal prívlastok mesiac úcty k starším. Jesenný mesiac a jeseň života – dve paralely, ktoré spolu súvisia. V našej obci je už dobrým zvykom v tom čase každoročne pripraviť stretnutie starších občanov, aby sme si uctili ich vek a poďakovali sa im. Nebolo tomu inak ani v nedeľu 27.

Dôležité čísla

Starosta	+421 905 530 623
Obecný úrad	+421 (2) 6920 4311
Obecná polícia	+421 918 411 583
Hlásenie požiaru	+421 (2) 659 68 804
Ohlasovňa požiarov je na Požiarnej zbrojnici a v dňoch pracovného voľna a v noci sa požiar hlási spustením sirény.	+421 948 610 167
	+421 915 507 684
Lozorno, s. r. o. poruchy vody, kanalizácie a iné	+421 948 522 506
	+421 (2) 6920 4320

Posedenie pri guláši je pre nás ako rodinná oslava

K pravidelným stretnutiam členov Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) patrí aj posedenie pri guláši, ktoré sa konalo 19. septembra vo veľkej sále ŠK Lozorno. Všetkých prítomných privítala predsedníčka, popriala príjemné posedenie, dobrú náladu a hlavne dobrú chuť ku gulášu. Tento rok nám dobrú náladu zabezpečovala aj hudba – Milan Havel, Milan Jurových a ich pozvaní kamaráti.

V ďalšom slovnom vstupe poďakovala predsedníčka Poľovnému združeniu Lozorno za mäso, z ktorého nám naši osvedčení kuchári – Milan Havel, Ján Drahoš a Laco Šablica uvarili guláš, ktorý nemal chybu. Poďakovala tiež diev-

čatám z výboru JDS za všetku ich prácu, ako aj vytváranie dobrej atmosféry pre prítomných 120 členov JDS.

Ďalší bod programu bolo vyhodnotenie kartárskej súťaže, ktorú zorganizoval Vojtech Valach. Súťaž sa konala 18. septembra, aby nebolo narušené posedenie pri guláši. Naši súťažiaci sa umiestnili takto:

1. miesto: Jánoš Anton
2. miesto: Dujnič Jozef
3. miesto: Kovanič Vladimír

Z rúk predsedníčky obdržali malý darček. Organizátor vo svojom príhovore uviedol, ako by sa dalo do tejto súťaže

zapojiť viac súťažiacich seniorov.

Posedenie pri guláši nám všetkým dáva veľmi veľa. Všetci sme boli radi, že vidíme jeden druhého, že si môžeme vzájomne porozprávať, čo sme za ten rok prežili a čo máme vo svojom živote nové a zaujímavé. Radosť sme mali z príchodu najstarších členiek JDS Tonky Pátkovej a Anky Bukonskej, ako aj dlhoročného člena Štefana Foltýna, ktorý si pri hudbe aj zaspieval. Zabudli sme na všetky starosti, neprijemnosti, choroby a v očiach sme všetci mali len radosť.

Anna Dvoranová, výbor JDS

S vďačnosťou sme prijali sviatosť birmovania

spovede a učenia sa. Bolo to dlhé obdobie, pre niektorých ťažšie, pre niektorých ľahšie.

V piatok pred birmovkou sa naši rodičia vybrali do kostola, aby ho upratali a vyzdobili. (Za to im veľmi ďakujeme.) Na druhý deň, v sobotu, sme sa do kostola vybrali my, birmovanci,

na hromadnú spoveď a posledný nácvik pred birmovkou. Celé to prebehlo celkom rýchlo, aby sme si všetci stihli pripraviť veci na nedeľu.

13. 10. 2019 konečne nadišiel ten deň. Deň, na ktorý sme sa všetci trpezlivo

pripravovali. Deň Birmovky. V to ráno sme hádam všetci vstávali veľmi skoro. Dievčatá si dali nádherné šaty, chlapci uviazali kravaty či motýlika a takto vystrojení sme sa všetci devätnásti stretli na nedeľnej omši. Plní očakávania a mierne vystresovaní sme si sadli do predných lavíc a čakali, čo sa bude diať ďalej.

Sviatosť nám udelil rímskokatolícky arcibiskup, metropolita Bratislavskej arcidiecézy Mons. ĽCDr. Stanislav Zvolenský, ktorému patrí naša veľká vďaka. A naša veľká vďaka patrí ešte jednému človeku, bez ktorého by sme na birmovku zrejme nešli. Je to náš pán farár Vladimír Sabo, ktorý nás celý rok trpezlivo pripravoval.

Katarína Zrubeková

Foto: Tibor Végh, www.tibiphoto.com

Birmovka je sviatosť, počas ktorej zostupuje na birmovancov Duch Svätý.

Pred rokom v zime nás na ňu začal pripravovať pán farár PaedDr. ThDr. Vladimír Sabo, PhD. Odvtedy ubehol rok chodenia do kostola, na stretnutia, na

Profesionálny servis - seriózná cena - záruka odbornosti prax od roku 1996

Profesionálny Servis okien

- nastavenie okien - premazanie kovania
- oprava kovania
- výmena tesnenia - výmena skiel

0902 876 543

Nepreplácajte !!!

Rolety; žalúzie; sieťky okenné; sieťky dverné..

ERAKAN www.rakan.sk
e-mail: rakan@rakan.sk

Profesionálny servis - seriózná cena - záruka odbornosti prax od roku 1996

Inz. č. 4/2019

Potrebujete opraviť po sezóne svojho dvoj-
kolesového tátoša?

Zastavte sa na Orechovej 4

alebo napíšte na mail:

polakkristof@gmail.com

pripadne zavolajte na číslo

0949 239 499

Lozorňané putovali

v septembri Talianskom, po trase Rím – Manopelo – Lanciano – S. G. Roton-do - Monte S. Angelo, s Cestovnou kanceláriou Maria. Naša úžasná sprievodkyňa Mgr. Mária Ružičková nám svojim výkladom predstavila túto časť Talianska veľmi pútavo, odborne a zaujímavo. A priznala, že je v spojení so

Slávne pútnické miesta, omilostené miesta, kde pôsobil a je pochovaný svätec Páter Pio, kde sa uchováva Veronikina šatka, miesto najväčšieho eucharistického zázraku v Lanciane, pohrebisko kresťanov mučeníkov, Vatikán a Večný Rím... Všetko sa ani nedá opísať.

z Lozorna a Košíc. Drahí bratia a sestry, zajtra budeme sláviť v liturgii spomienku presväteho Mena Panny Márie. Ona nech oroduje za vás a nech vás sprevádza na vašej ceste za Kristom. S týmto želaním zo srdca žehnám všetkých vás i vaše rodiny. Pochválený buď Ježiš Kristus.“

Ale pre všetkých nás bolo významným zúčastniť sa generálnej audiencie na Námestí sv. Petra, kde vial slovenské vlajky a Svätý otec sa prihovoril takto: „S láskou pozdravujem slovenských veriacich, účastníkov 14. púte Ordinariátu ozbrojených síl a vojenských zborov SR, vedených biskupom Mons. Františkom Drábekom, ako aj pútnikov

Túto udalosť uviedol Vatican News, slovenské vysielanie Vatikánskeho rozhlasu.

Čo viac sme si mohli priať - už len šťastný návrat domov a trvalé spomienky v pokore.

Valéria Foltýnová, foto: Alojz Dvoran

súčasnými bádateľmi, ktorí využívajú moderné metódy, aby informácie boli čo najaktuálnejšie.

Veď Taliansko, ako ho dnes poznáme, vzniklo z mnohých miništátikov. V tejto zemi je veľa skrytého pod nánosmi zeme od zemetrasení, cesty staré i nové, preslávené od storočí pred Kristom po dnešok. A tých vzácnych umeleckých i technických pamiatok!

Projekty „Enem pro Lozorno“

Väčšina víťazných projektov z „Enem pro Lozorno“ už bola zrealizovaná, o niektorom sa už písalo (mažoretky na Majstrovstvách Európy v Chorvátsku), o ďalších vám podáme informácie teraz.

Cyklistické preteky v Lozorne – „Lozornský pedál 2019“ ... alebo ako si rodina Trnková zrealizovala svoj nápad

Keď ešte minulý rok v lete môjmu tatinovi napadla myšlienka zorganizovať cyklistické preteky v Lozorne s názvom „Lozornský pedál“ na trati asfaltovou cestou hore na Košarisko, vtedy nikto z našej rodiny netušil, že už o rok bude tento nápad realitou. My na tejto trati bicyklujeme veľmi radi, je to pre nás aktívny oddych a niečo pre našu kondičku.

Túto tatinovu myšlienku som „zobrala do vlastných rúk“ a po odsúhlasení členov rodiny som ju pretvorila na nápad/projekt, ktorý som poslala koncom mája do programu Enem pro Lozorno. Milým prekvapením bolo, že náš nápad postúpil do verejného hlasovania a ešte milším, keď sa obyvateľom Lozorna náš projekt páčil, čo potvrdili SMS hlasovaním a vo výsledkoch hlasovania v polovici júna bol „Lozornský pedál“ jeden z víťazných projektov.

Tak sa to celé mohlo začať aj vďaka finančnej podpore od P3 Logistic Parks.

Najprv sme doma vyriešili dátum konania pretekov. „Ešte v lete? Stihneme to všetko povybavovať a zorganizovať? Nebude veľa ľudí odcestovaných na dovolenkách?“ Tak sme sa dohodli na 7. 9. 2019, sobotu. Predsa len deti už síce začnú nový školský rok, no ešte nebudú oni ani ich rodičia naplno v tom uponáhľanom školskom a pracovnom tempe.

Trat' pretekov sme mali viac - menej jasnú: od priehrady hore na Košarisko.

Síce organizačne je to trochu náročnejšie so štartom a cieľom na rôznych miestach, ale zvládli sme to. Pretekárov sme rozdelili podľa veku do kategórií I. až VI., iba kategória I. dievčatá a chlapci do 15 rokov mala trat' kratšiu, tí štartovali od priehrady Lintavy. Ostatné kategórie sme rozdelili zvlášť na ženy a mužov. Navrhli sme plagát k pretekom, aby sme ho mohli rozdistribuovať na reklam-

né miesta a začali sme zháňať ďalšie informácie, čo všetko je k takýmto cyklistickým pretekom potrebné vybaviť, zabezpečiť, kúpiť, dohodnúť. Venovali sme sa tomu najmä ja a tati. Sama som bola prekvapená, koľko vecí je treba k takémuto športovému podujatiu zaobstarať a na čo všetko treba myslieť. Môj zápisník s poznámkami zaplnil 4 veľké strany formátu A4. Tieto „vybavovačky“ trvali intenzívne dva mesiace, každý deň bolo treba niečo riešiť. Ale môžem napísať, že ma to aj bavilo a tešila

som sa na ten pocit, keď preteky budú mať úspech.

Všetko sme mali nachystané, pripravené, premyslené, organizačne dohodnuté. V piatok podvečer pred dňom pretekov začalo pršať. Nastalo mierne sklamanie. Budík sme si nastavili na sobotu ráno 5:30 h. Ráno sme sa zobudili - bolo po daždi, nepršalo. Všetko sme s radosťou napravili do áut a vyrazili sme v dvoch tímoch smer priehrada (na štart pretekov) a Košarisko (cieľ pretekov). Avšak radosť klesla hneď na priehrade tým, že začalo mrholiť. Jeden tím bol hore v cieľi, druhý dole na štarte. Dážď neustupoval, miestami pršalo silnejšie, miestami slabšie. Po dlhom premýšľaní, zvažovaní situácie, radenia sa a sledovania meteo radaru sme nakoniec boli „za“, nakopli sme naše vrtule v zadku a „Lozornský pedál 2019“ sa mohol začať.

Na registráciu na štarte prichádzali okolo 9:00 h prví odvážni pretekári - podotýkam, že deti - a postupne prichádzali ďalší. Tešili sme sa, že ich počasie neodradilo, naopak, niektorým to podľa ich slov vyhovovalo. O 10:00h sme odštartovali z priehra-

dy Lintavy prvých 6 pretekárov (kategória I.). Tí boli veľmi rýchli a prvý pretekár bol v cieľi už za niečo vyše 5 minút. O 10:45 štartovali hromadným štartom všetky ostatné kategórie z priehrady Lozorno. Nedočkavo sme ich očakávali v cieľi aj s výborným teplým gulášom a občerstvením. Prvý pretekár bol v cieľi už za 19 minút aj pár sekúnd. Všetci cyklisti podali výborné výkony.

Celkovo na „Lozornskom pedáli 2019“ štartovalo 34 pretekárov, čo je naozaj slušný počet vzhľadom na nie

pokračovanie na str. 5

dokončenie zo str. 4

veľmi priaznivé počasie a na to, že takáto športová akcia sa konala v Lozorne prvýkrát. A vzhľadom na pozitívne ohlasy a reakcie nielen zúčastnených pretekárov, ale aj obyvateľov Lozorna a ostatných, ktorí sa z rôznych dôvodov nezúčastnili, sa budeme snažiť, aby sa „Lozornský pedál“ stal tradičnými cyklistickými pretekmi v Lozorne.

Ďakujeme zúčastneným pretekárom, ktorých neodradilo daždivé počasie a najmä deťom, ďakujeme sponzorom, obecnej polícii a štátnej polícii zo Stupavy za súčinnosť pri zabezpečení bezpečnosti cestnej premávky na trati, pani Došekovej za zdravotný dohľad, obci Lozorno za poskytnutie párty stanov, stolov s lavicami a ďalšiu spoluprácu, ďakujeme mamičkám pani Mirke Ženišovej a pani Kataríne Medveďovej za výborné koláčiky, nášmu šéfkuchárovi za výborný guláš, našim zvukárom za super hudobný podmaz, ďakujeme časomeračom z Kremnice a tiež pánovi Tiborovi Véghovi za fotogalériu z pretekov.

V mene celého organizačného tímu ešte raz srdečne gratulujeme oceneným pretekárom a budeme sa tešiť na ďalší ročník!

*Mgr. Ivana Trnková,
(hlavná koordinátorka projektu)
Foto: Tibor Végh*

Detská závesná dráha

Priatelia detského ihriska na Orechovej ulici „v Kozincí“ pomohli za spoluúčasti participatívneho rozpočtu BSK, sponzorského príspevku P3 Logistic Parks Slovakia s.r.o a obce Lozorno zrealizovať výstavbu detskej závesnej dráhy. Vďaka patrí aj firme Koste, ktorá lanovku dodala a namontovala. Okrem toho oteckovia – dobrovoľníci dali pôvodnému detskému ihrisku „nový šat“ a staré preliezky nanovo ponatierali, opravili a skrášlili. V nedeľu 13.októbra sme sa

teľský kútik v parku pred obecným úradom v Lozorne.

Búdka ponúka viac žánrov, či už rozprávky, odbornú literatúru alebo jednoduché čítanie. Je vytvorená z dreva a má podobu vtáčej búdky. Na prednej strane knižnej búdky nájdú občania popis projektu aj s jednoduchými pravidlami. Tie pochopí každý: **Prečítaj, vráť, vymeň**. Knihy si tak môžete požičať, čítať ich priamo na mieste pri knižnej búdke alebo zobrať domov, pričom knihu po prečítaní vrátite späť alebo vymeníte za inú knihu, ktorú nájdete doma. Výhodou je, že ak vás kniha zaujme, môžete si ju zobrať domov a po prečítaní vrátiť alebo ak vám prirastie k srdcu, môžete si ju nechať. Bolo by však skvelé, keby ste namiesto nej priniesli do „knižnice“ knižku, ktorá vám doma zavadzí, no iných by potešila.

spolu zišli na malej pouličnej oslave, ktorou sme projekt „uviedli do sveta“. Veríme, že si deti ihrisko a lanovku užijú do syta a zároveň dúfame, že sa tu budú správať tak, aby vydržala čo najdlhšie a robila radosť všetkým deťom dlhé roky.

Alternatívny záhon pri vstupe do Lozorna

Verejná mini knižnica bude otvorená nonstop a pre všetkých, ktorí radi čítajú knihy.

Veľká vďaka patrí taktiež staviteľovi knižnej búdky Máriovi Ulehlovi a za krásne vypaľované tabuľky Michaela Illášovej (rod. Ulehlová).

Pokiaľ chcú záujemcovia venovať viac kníh ako je kapacita búdky,

je potrebné využiť kontaktný email: gabikaule@gmail.com, alebo zavolať na 0915 744 911.

„Dom bez kníh je ako miestnosť bez okien.“ (Horace Mann)

Prijemné čítanie prajeme!

Text a foto: Gabika Ulehlová

Veľká vďaka patrí aj vám Lozorňanom, ktorí ste za dané projekty hlasovali.

Michal Horváth, foto: bh, mh

Knižná búdka v Lozorne

alebo knižnica v parku

Po Slovensku sa rozleteli malé knižné búdky pripomínajúce búdku pre vtáčiky. Sú to verejné knižnice s cieľom dať šancu starým knihám, ktoré ležia zabudnuté na policiach. Tak prečo nemať takúto knižnicu na stračej nôžke aj v Lozorne? Vďaka projektu a financiám od spoločnosti P3 Logistic Parks Slovakia s.r.o vyrástla aj u nás v obci knižná búdka či exteriérový čita-

Obývačka - nový projekt pre deti

Projekt Obývačka je horúca novinka od tvorcov EduBoxu, prostredníctvom ktorej ponúkajú doučovania z angličtiny a prípravu na stredné školy. Nový školský rok odštartovala už 30. septembra vo vynovených priestoroch Základnej školy Lozorno. Doučovania budú tento rok paráda!

Filozofiou komunitného priestoru, ktorý voláme Obývačka, je vzbudzovať v deťoch zvedavosť a záujem o svoj rast. Trúfame si povedať, že s množstvom vzdelávacích hier, kreatívnych pomôcok a keď k tomu prirátame ešte šikovných študentov bratislavského gymnázia, deti zvládnu každú úlohu „ľavou zadnou“. Po dobre odvedenej práci si môžu užiť viacero lákadiel – desiatky spoločenských hier a možnosť vyrobiť si rôzne praktické veci (náramky, mydlá, sviečky, tašky).

Tento rok je špeciálny tým, že sa plánujeme zamerať najmä na podporu starších žiakov (ôsmakov, deviatakov). Vďaka doučovaniu ich vieme pripraviť na stredné školy a pomôžeme aj s prípadnou administratívou či dobre mienenou radou, kam si podať prihlášky. Pre viac info nás môžete kontaktovať formou mailu na kristian.berecz@bilgym.sk a cestamladych@gmail.com alebo osobne každý pondelok a stredu od 15:30 v areáli ZŠ (nízka budova oproti hlavnému vchodu, dvere vedľa bytu školníka).

Otváračka bola vo veľkom štýle. Predtým, než deti vstúpili do nových, svojpomocne upravených priestorov, svojím vystúpením očaril prítomných spevácky zbor Superar Slovakia pod vedením Evky Šuškovéj. Vo vnútri už čakali naši starí známi doučovateľia – študenti z bratislavského gymnázia C. S. Lewisa. Vďaka nim si dvakrát v týždni deti môžu urobiť domáce úlohy pod dozorom, dobehnúť zameškané učivo, pripraviť svoje projekty, či len tak pokecať alebo zahrať spoločenské hry. K tejto atmosfére patrí aj niečo fajn pod zub, o to sa postarali šikovné dievčatá – Anička Galbová a Barborka Pyšná. Dievčatá študujú cukrárnu na strednej škole v Bratislave. Ak milujete veterníky, tie od nich určite budete chcieť vyskúšať.

Dúfame, že týmto budeme môcť priniesť doučovania šikovným deťom, ktoré to potrebujú a vnesieme tak do Lozorna trošku anglického vetra.

Kristián Berecz, foto: Johanka Hubiková

Projekt EduBox vznikol vďaka spolupráci občianskeho združenia Cesta mladých, Bilingválneho gymnázia C. S. Lewisa a samotnej obce. Záujem o doučovania narástol za posledný rok natolko, že priestory, v ktorých zvyčajne prebiehali, prestali kapacitne stačiť. S pomocou združenia DALIS/Mission Life sa podarilo zrekonštruovať nevyužívané skladové priestory základnej školy a vytvoriť tak atraktívny priestor pre učenie, zábavu a oddych.

Pestrá jeseň s Lozorňáčkom

Jesennú atmosféru sme si oživilí tekvicovou súťažou, na ktorú detičky priniesli vyzdobené a rôzne vyrezané tekvice. Takto sme si spestrili jedno nedeľné poobedie po detskom divadelnom predstavení „Príbeh koníka Vraníka“, ktoré bolo v CK Lozorno. Po predstavení sa deti pustili do zdobenia papierových tekvičiek a pochutnali si na domácich tekvicových koláčikoch. A tak naše príbytky či školy zdobia krásne, farebné i zubaté tekvice.

Ukážkové babie leto rodinky strávili pri jesennom foteaní, ktoré sa tentoraz konalo v prekrásnom prostredí Boutique Hotel Pri Mlyne - ďakujeme za poskytnutie priestorov. A v novembri sa už budeme pripravovať na vianočné foteanie v interiéri.

Koncom októbra sme piatkový večer netradične strávili po prvý raz na Swap burze, na ktorú dámy priniesli vytrie-

dené oblečenie, doplnky či bižutériu a odniesli si to, čo priniesli ostatné dámy. Jednoducho nepotrebné oblečenie našlo svoje miesto v skrini inej dámy. Počas burzy si maminy posedeli pri občerstvení a zažili príjemný večer.

Lozorno. Deti si budú môcť opäť vytvoriť svoje vlastné lampiony a ostatní sa budú môcť ku nám pridať po 17-tej hodine. Smer sprievodu bude od CK Lozorno na Športové námestie.

Pre aktuálne informácie môžete sledovať Lozorňáček na facebooku (Lozor-nacek).

17. 11. sa tešíme na spoločný Lampionový sprievod, ktorý začne po divadielku v CK

Text a foto: Gabika Ulehlová

Ďakujeme za lepšiu cestu

Chcela by som sa poďakovať starostovi Lubošovi Tvrdoňovi za to, že dal urobiť kamienkovú posýpku na Jelšovej ulici pri potoku, čím sa výrazne skvalitnil prechod ľudí aj áut v tomto úseku. Tiež chcem poďakovať za udržiavanie trávnatého porastu pri potoku na Jelšovej a jeho pravidelné kosenie. V budúcnosti máme prisľúbené aj osadenie smetných košov v tejto lokalite, aby sa deti učili tomu, že smeti patria do koša a nie do potoka.

Silvia Zemanová

Klub pre najmenších dostal priestor v EduBoxe

Pani Silvia Zemanová medzi deťmi

Moje meno je Silvia Zemanová a bývam na Jelšovej ulici v Lozorne. Už v minu-

losti som sa aktívne venovala deťom z našej komunity a vymýšľala rôzne aktivity, napríklad aj basketbalový krúžok na základnej škole. Už tretí rok, keď sa robí jarná obecná brigáda, sa zapájam s deťmi z Jelšovej a spolu upratujeme a čistíme naše okolie.

Poďakovanie patrí Kristiánovi a Soničke Bereczovým, že týmto umožnili deťom v Lozorne sa vzdelávať. Nakoľko

je problém umiestniť 3 – 5 ročné deti z našej komunity do miestnej materskej školy, dostala som nápad založiť „klub pre najmenšie deti“ u nás na Jelšovej. Priestory mi poskytli priamo v Eduboxe, za čo im veľmi pekne ďakujem. „Sme veľmi radi, že môžeme zapájať do komunity ľudí, ktorí majú záujem veci meniť k lepšiemu. Preto sme p. Zemanovej prisľúbili zapožičať priestory v doobedných hodinách na prípravu 3-5 ročných detí na materskú školu.“ (Kristián B.)

Náplňou mojej práce bude postupovať podľa učebných osnov, ktoré majú v normálnej materskej škole. Cieľom je, aby čas tu strávený venovali na spoznávanie nových vecí, naberanie vedomostí a pripraviť ich na vstup do MŠ.

Silvia Zemanová

V Lozorne vzniká originálna stavba v korunách stromov

bude v gazdovskej dedinke Abeland.

„Od detstva bolo mojim snom stavať domy na stromoch. Počas vysokej školy na drevostavbách som začal uvažovať o stavbe vlastného domu na strome a ten sa stal súčasťou mojej bakalárskej práce. Bolo by mi ľúto, keby ostal len na papieri a tak som sa ho rozhodol aj zrealizovať,“ vyjadril sa Simon Abel.

Šimon pracuje na domčeku prevažne sám, no občas mu pomáha rodina či dobrovoľníci. S prácami začal ešte v roku 2016, kedy musel v prvom rade ošetriť samotný strom, orezať ho a celú konštrukciu ukotviť. Išlo o dlhodobý proces, ktorý sa vyvíjal spolu s jeho stavitelom.

Samotný domček je štvorcového pôdorysu s rozlohou 18,5 metrov štvorcových. Na vstupnej strane so schodiskom sa nachádza širšia terasa a z jednej bočnej strany užšia. Úroveň podlahy domčeka je 5 m nad terénom. Navrhnutý je pre 2 až 5 osôb. Bude sa v ňom nachádzať veľká manželská posteľ plus matrace v malom podkroví. Vďaka podkroví nebude žiaden problém ubytovať viac než dvoch hostí či dokonca rodinku s deťmi.

„Stavebné práce chcem mať čo najviac dorobené do konca októbra a počas zimy zariaďovať interiér a dokončo-

vať details. Otvorenie pre návštevníkov odhadujem niekedy na začiatok sezóny 2020,“ potvrdil Abel.

Zdroj: Startitup.sk,
spracovala Gabika Ulehlová

V Bratislave a jej okolí pribúdajú originálne stavby, medzi ktoré nepochybne patria aj domy na stromoch.

Čoskoro by sa pre verejnosť mala otvoriť ďalšia takáto stavba s názvom **Dom v korune javora** z dielne technika drevostavieb Šimona Abela. Nachádzať sa

Ako znížiť množstvo odpadu v nádobe na komunálny odpad

Predstavíme vám zopár jednoduchých rád, ako znížiť nielen množstvo odpadu odvázaného na skládku, ale aj ročný poplatok za odpady.

1. Separovanie odpadu – existujú určité druhy odpadu, ktoré do nádoby na komunálny odpad nepatria. Sú to napríklad plasty, kovové obaly, tetrapaky a papier, ktoré sa v obci zbierajú vrecovým systémom, ale aj sklo, textil, pneumatiky, elektroodpad, batérie a akumulátory, ktoré je možné odovzdať na vyhradených zberných miestach v obci. Na všetky spomínané druhy odpadu sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a občania za tento druh odpadu neplatia, pokiaľ nie je vložený do nádoby na komunálny odpad.

2. Nebezpečné odpady – zvyšky postrekov, nádoby so zvyškami farieb, riedidiel a iných nebezpečných látok patria do špeciálnych kontajnerov, kedy nedochádza ku kontaktu so životným prostredím.

3. Biologický odpad zo záhrad a parkov – množstvo biologického odpadu v nádobách na komunálny odpad je stále vysoké a zaberá veľký objem v nádobe úplne zbytočne. Tento odpad patrí do kompostovacieho zásobníka, ktorý si môžete bezplatne prevziať od obce, prípadne využiť vlastné hnojiská alebo kompostéry. Vo väčšom množstve môžete bio odpad odovzdať na obecné kompostovisko. Ak biologický odpad vytvorený na vašom pozemku

skompostujete a nevrhnete ho do nádoby na komunálny odpad, získate vlastný kompost, ktorý obohatí vašu pôdu o cenné živiny pre pestované rastliny.

Správnym triedením odpadu sa dá celkom ušetriť - napríklad pri 120 l nádobe s vývozom 4x za mesiac zaplatíte ročný poplatok 118,32 €. Pri správnom triedení sa dá ľahko znížiť množstvo odpadu minimálne o polovicu, a potom by stačil vývoz 2x do mesiaca, za ktorý sa ročne platí len 62,16 € a teda ročne ušetríte 56,16 €. Triediť odpad sa teda oplatí nielen pre ochranu životného prostredia, ale aj pre vaše financie!

Bc. Miroslava Jánošová

Odpad z našich domácností môže o nás prezradiť viac, ako si myslíme

Po viac ako troch rokoch bola v našej obci zopakovaná kontrolná analýza odpadu. Jej úlohou bolo zistiť percentuálne zastúpenie jednotlivých zložiek v komunálnom odpade a preverenie využívania kompostérov.

Analýza nedopadla najlepšie. Občania kompostéry buď nevyužívajú, alebo ich nevedia využívať. Z celkového množstva skúmaného odpadu v našich nádobách tvoril až 55,68% práve biologicky rozložiteľný odpad, ktorý sa dá v domácnostiach zadarmo skompostovať a ušetriť vysoké poplatky za uloženie takéhoto odpadu na skládku. Analýza odpadu zo 17 skúmaných ná-

dob preukázala, že komunálny odpad, ktorý do nádoby naozaj patrí, tvoril len 11,99%, teda 31,96 kg z celkového vyzbieraného množstva 266,43 kg odpadu. Ak by domácnosti vytriedili všetky druhy odpadu, v jednej nádobe by sa nachádzalo iba 1,88 kg komunálneho odpadu, ktorý by putoval na skládku. V tomto prípade by domácnostiam pri 120 l nádobe stačil vývoz 1x za mesiac (31,92 €). Realita je však iná, na jednu nádobu vychádza 15,67 kg zmesového komunálneho odpadu.

V porovnaní s výsledkami z roku 2016 sme sa v celkovom separovaní odpadu o niečo zlepšili. Avšak to isté nemôžeme povedať o triedení biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, pri ktorom sme sa polepšili iba o smutných 0,72%. Veľký nárast sme zaznamenali pri odpade z jedla a to o 9,19%. V roku 2016 sme vyhodili 2,2 kg potravín, no pri kontrolnej analýze sme teraz v odpade našli až 26,85 kg potravín. Naozaj sme takí ľahostajní, že dokážeme takto plytvať?

Stále si nevieme uvedomiť, že zbytočne platíme za tie druhy odpadu, ktoré by nás nemuseli stáť ani cent. V najbližších rokoch nás čaká zvyšovanie poplatku

za skládkovanie podľa miery separácie. Vieme, že za všetko čo vložíme do čiernej nádoby (na zmesový komunálny odpad) platíme a tento odpad je odvázaný priamo na skládky odpadu, kde končí jeho životný cyklus. Ak odpad, ktorý sa dá vytriediť, vhodíme do správnej nádoby, môžeme z neho vzniknúť ďalšie produkty. Napríklad z PET fliaš sa vyrábajú pelechý pre domácich miláčikov alebo pohodlná dámska obuv, z hliníkových plechoviek sa dajú vyrábať rámy na bicykle, alebo z vášho zeleného odpadu

zo záhrad a kuchynského kompostovateľného odpadu, ktorého je v nádobách najviac, môže byť kvalitný voňavý kompost do vašej záhradky a kvetín. Ten ale väčšinou skončí na skládke odpadu, kde jeho hnilobné procesy spolu s ostatnými druhmi odpadu vytvárajú skládkové plyny, ktoré sú nebezpečné pre životné prostredie. Dajme odpadu druhú šancu na využitie jeho surovínového potenciálu, ktorý nebudeme musieť opäť čerpať z prírody, lebo, ako vieme, prírodné zdroje sú vyčerpatelné.

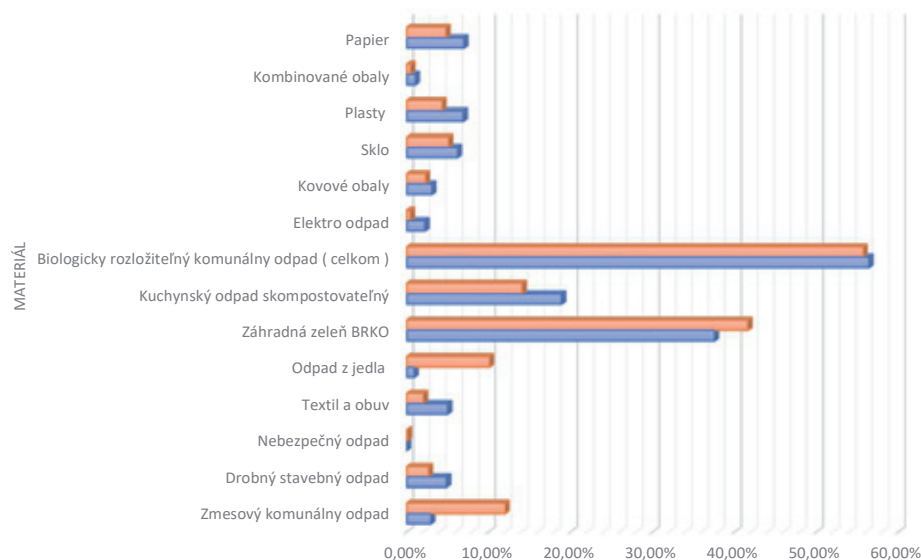
Stále máme šancu na zlepšenie, ale začať musí každý od seba, pretože odpad z našich domácností môže o nás povedať viac, ako si myslíme.

Poprosím o vyplnenie dotazníka o kompostovaní, ktorý nájdete na: <https://bit.ly/2RodyG3>

Vaše odpovede pomôžu zlepšiť odpadové hospodárstvo v našej obci Lozorno.

Bc. Miroslava Jánošová

Porovnanie výsledkov z analýz

Pozvánky na podujatia SVÄTOMARTINSKÉ SPIEVANIE 9.11.2019 o 18:00 hod.

v sále ŠK Lozorno

Kultúrna komisia a mužský spevácky zbor Enem tak pozýva všetkých, ktorí si radi zaspievajú slovenské a moravské ľudové piesne. Texty piesní budú premietané, aby si mohol každý zaspievať za doprovodu živej kapely. Repertoár na tento večer je poskladaný zo známych piesní, ktoré spievajú všetky generácie po celom Slovensku. Budeme podávať masťný chlieb s cibuľou, alebo kto si čo prinesie to si vypije a zje. Príďte, nezáleží či viete spievať, medzi nami sa naučíte. Tešíme sa na stretnutie s vami!

Všetko robíme ENEM TAK pre vás.

KATARÍNSKA OLDIES DISCO 23.11.2019 od 19:00 hod.

v sále ŠK Lozorno (Športové nám.)

Pozýva vás obec Lozorno. O hudbu sa postarajú DJ Pufo a DJ Marcus. K dispozícii bude aj bufet, alebo kto si čo prinesie. Súťaž o najlepšie oblečenú oldies tanečnicu a tanečníka, tak sa porádne vyšťaľujúte.

Vstupné: 5 Eur.

Predpredaj a rezervácia na webe – <http://lozorno.sk/oldies> alebo na OÚ Lozorno.

ADVENTNÝ BABINEC

Minulý rok, ak si ešte spomínate, sa lozornianske ženičky - mladé, i tie skoršie narodené, tesne pred Vianocami stretli pri vianočnom stromčeku. Odbehli od rozpečených koláčov, aby sa pri punči a „kúšku pocheraja“ na chvíľu zastavili, zabavili sa, porozprávali, ale hlavne vzájomne sa obdarovali svojou prítomnosťou. Tento rok chce obec Lozorno na „neobyčajne obyčajné predvianočné babské mecheče“ nadviazať už na začiatku adventu. A ponúknuť mix príjemného s užitočným. Preto si, milé žienky, zapíšte sobotu **30. novembra** do vašich kalendárov ako vzácny a veríme že hodnotný čas pre seba.

30. 11. 2019 v čase od 09:00 do 13:00 sa bude konať **kreatívny workshop - Zdobenie adventných vencov**. Na podujatie sa treba prihlásiť dopredu, aby sme vedeli pripraviť dostatok materiálu. Viac info o podujatí, prihlasovaní a cene nájdete na stránke www.lozorno.sk alebo na tel. čísle: 0908 662 617.

O 17:00 sa vo veľkej sále Centra kultúry v Lozorne začne **slávnostný galavečer - 1. adventný babinec**. Zoberte so sebou susedu, kamošku, sestru, mamu, svokru atď. a prídte. Program bude usiely na mieru každej žene podčiarknutý jedinečným hudobným prejavom jednej výnimočnej dámy. Potešíme sa, ak ako vstupné donesiete osvedčený recept na vianočné alebo aj „nevianočné“ koláče a ešte viac, ak nejaký koláčik z vašej dielne aj donesiete ochutnať. Oblečenie nemáme predpísané žiadne, lebo chceme, aby ste sa cítili čo najpríjemnejšie. Ale zase, nech vás táto informácia nebrzdí v tom, prevetrať i viac slávnostný odev.

Centrum kultúry
Lozorno

Rozprávková nedeľa v CK Lozorno a lampiónový sprievod

17.11.2019 o 16:00 hod.

Divadlo Agape (Maťo Žák): ZIMNÁ ROZPRÁVKA

Vonku je zima, krásne ročné obdobie. Všetko mrzne a je biele ako v rozprávke. Ak sa máme radi, hreje nás v srdiečku láska a je nám teplúčko. A vtedy je čas si zahrať divadlo, aby nám urobilo radosť. Srdečne pozývame na bábkové predstavenie Zimná rozprávka.

Vstupné: 3 €

Po predstavení si deti si budú môcť vytvoriť svoje vlastné lampióny a zapojiť sa do LAMPIÓNOVÉHO SPRIEVODU od CK Lozorno na Športové námestie.

Vianočný remeselnícky jarmok

7.12.2019 od 12:00 – 18:00 hod.

v sále ŠK Lozorno

Predstavia sa vám miestni remeselníci, umelci a iní šikovníci. O občerstvenie a program je postarané. Čaká vás tiež: fotografická súťaž, kreatívne dielne pre deti a dospelých, zdobenie medovníkov, výroba vianočných pohľadníc, burza kníh a iné

FOTOGRAFICKÁ SÚŤAŽ

Ak radi fotíte a podelíte sa s ostatnými o zachytené zábery na tému „Zima cez objektív“, pošlite maximálne 2 zábery na zimnú tému **do 30. novembra** na adresu: lozornacek@gmail.com. Súťaž je určená amatérskym fotografom. Úlohou je zachytiť krásy a zaujímavosti zimného obdobia. Fotografie budú vystavené počas podujatia Vianočné „Lozorské všelico“ **7.12.2019 v ŠK Lozorno**. O víťazovi rozhodnú návštevníci.

Pozvánky na podujatia

Rozprávková nedeľa v CK Lozorno a MIKULÁŠ

8.12.2019 o 16:00 hod.

Divadlo Dunajka: VITAJTE V ADVENTE

Vitajte v advente a s anjelmi sa zahrajte, krásnymi príbehmi vianočný stromček vyzdobte. Vianoce sú pred dverami a Adventný kalendár sme ani nenačali. Lenže tento náš anjelský nie je čokoládový, ale plný príbehov! Ak nám nepomôžete, tak to nestihneme.

Vstupné: 3 €

Po predstavení príde medzi deti Mikuláš so sladkou odmenou.

KURZ SPOLOČENSKÝCH TANCOV

pre začiatočníkov

Od januára otvárame nový kurz. Máte možnosť sa naučiť tancovať, alebo vylepšiť svoje tanečné schopnosti v tancoch ako sú: anglický valčík, viedenský valčík, foxtrot, tango, polka, čača, jive, blues, salsa a iné. Kurzom vás budú sprevádzať diplomovaní učitelia spoločenských tancov z tanečnej školy ASTRA. Čaká vás 10 lekcii. Stretávať sa budete raz do týždňa (vo štvrtok) po 60 minút. Prihlasovať sa treba v pároch.

Prvá hodina je 9. januára 2020 o 18:30 h. v CK Lozorno

Cena za osobu: (platí sa na prvej lekcii)

- dospelí: 70 €

- mládež a študenti: 60 €

Prihlasovanie najneskôr do 7. 1. 2020 na adrese:
centrum.kultury@lozorno.sk

Centrum kultúry
Lozorno

autor Tibor Végh, www.tibiphoto.com

Nový školský rok priniesol veľa nového

Nový školský rok začal na rozdiel od mnohých predchádzajúcich netradične - slávnostným otvorením na školskom dvore. Deti, rodičov i učiteľov privítali svojimi príhovormi nová riaditeľka ZŠ pani Lýdia Šuchová, ako aj starosta obce Ľuboš Tvrdoň. Otvorenie spestrili svojím vystúpením aj mažoretky SOFFI Lozorno.

Až potom sa deti rozišli do svojich tried, zoznámili sa so svojimi triednymi učiteľmi, spolužiakmi v 1. triede či novými spolužiakmi z Jablonového i Perneka v 5. ročníku.

Na tento prvý školský deň sa ZŠ pripravovala intenzívne (v posledných 2 týždňoch až hekticky) počas celého leta, a preto sa stihlo mnoho nových vecí.

Po **materiálnej stránke** išlo o nasledovné:

- výmenu kanalizácie, ktorá bola v havarijnom stave
- zakúpilo a inštalovalo sa nové vybavenie kuchyne (kvôli zastaranosti a tiež kvôli zvýšenému počtu stravníkov kvôli tzv. „obedom zdarma“)
- upravili sa priestory pre učiteľov a vedenie ZŠ (rozšírená zborovňa a jej technické zázemie, ktorá kapacitne už nepostačovala + kancelárie pre riaditeľa a ekonóma)
- kompletná reorganizácia tried, doplnenie chýbajúceho nábytku (farebná harmonizácia nábytku v jednotlivých triedach) a vyradenie nepotrebných vecí
- rekonštrukcia skladu do podoby komunitného centra (na doučovanie, pre Edubox a iné aktivity)
- nové zariadenie a technické vybavenie pre učebňu technických prác a IT učebňu
- zabezpečenie kvalitného internetového wi-fi pokrytia vo všetkých objektoch školy
- kompletná kontrola celej IKT techniky na škole a inštalácia potrebného software do nej
- zabezpečenie učiteľského počítača pripojeného na internet do každej triedy
- doplnenie dataprojektorov alebo interaktívnych tabúl do všetkých tried

(okrem dvoch)

- doplnenie bielych magnetických tabúl do tried
- zabezpečenie funkčného počítačového a tlačiarensko – kopírovacieho vybavenia (pripojeného na internet) pre potreby zborovne
- zariadenie chodieb v hlavnej budove sedačkami alebo pracovnými stolmi na skupinovú prácu žiakov
- vytvorenie priestorov na prácu v menších skupinách alebo pri delení tried pri výuke jazykov
- elektronický bezpečnostný videovrátnik v oboch budovách
- zavedený čipový systém pre deti (evidencia príchodov/odchodov + napojenie na jedáleň)
- nový software pre jedáleň a kuchyňu (možnosť prihlasovať/odhlasovať deti z obedov online)
- vybavenie všetkých miestností vo všetkých objektoch školy jednotnými nádobami na separovaný odpad

V priebehu septembra a októbra bol okrem toho zakúpený exteriérový ping-pongový stôl (z výťažku zo školských olympiád) a realizovaná kompletne nová bežecká dráha s kvalitným tartanovým povrchom (z dotácie od Úradu vlády získanej tento rok a čiastočne financii obce).

Čiastočnými zmenami prešiel aj **výchovno - vzdelávací proces** a ďalšie s tým súvisiace záležitosti:

- boli predĺžené prestávky z 5 na 10 minút (tak, ako to je bežné vo väčšine škôl, najmä kvôli psychohygiene a pomoci deťom pripraviť sa na ďalšiu vyučovaciu hodinu)
- príchod 6 nových učiteľov
- odchod 3 učiteľov (odišli do škôl v mieste ich trvalého bydliska)
- pribudla školská psychologička, ktorej sa niekoľko rokov dožadovali učители a rodičia
- vznikla pozícia sociálneho pedagóga
- popri tradičných krúžkoch pribudlo na škole množstvo nových krúžkov (Superar hudobný krúžok, varenie, konverzácie v angličtine, cirkusový krúžok, gymnastika, loptové hry, mediálny krúžok, hudobná kapela...)

- príprava žiakov 9. ročníka na testovanie Monitor (v ktorom sme mali dlhodobu výrazne podpriemernú výsledky) a prijímacie pohovory na stredné školy, posilnenie rozvrhu o 1 h matematiky a 1 h slovenčiny týždenne, v popoludňajších hodinách je zaradená doplnková dvojhodinovka cvičenia zo slovenského jazyka

- skvalitnila sa výuka anglického jazyka tým, že od septembra nastúpila nová kvalifikovaná učiteľka a zároveň pribudli 4 americké lektorky (bez nároku na honorár), ktoré sa dopoludnia podieľajú na vyučovaní angličtiny spolu s kmeňovými učiteľkami, popoludní vedú krúžky anglickej konverzácie

- uplatňuje sa intenzívnejšie delenie detí na skupiny na hodinách, kde to dáva zmysel (podľa výkonu v danom predmete a iných kritérií)

- do práce asistentov sa vnesla nová metodika a ďalšie vzdelávanie či poradenstvo

- škola sa zapojila do projektu Inkluzionistov (zameraný na odbornú pomoc pri tvorení inklúzie na škole)

- preventívne riešenie pedikulózy (vši)

- zamedzenie epidémii (aká bola napr. na jar a riešili ju mnohí rodičia, učители a vychovávateľia) a ďalšie riešenie tohto problému s Úradom práce, soc. vecí a rodiny, detskými lekármi a Úradom verejného zdravotníctva

- zavedenie porád a školení pre pedagogický zbor a asistentov učiteľa, vrátane prednášok od odborníkov z Komory učiteľov (participujú pri vytváraní zákonov a ďalších predpisov) a Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (je zodpovedný za metodické usmernenia v oblasti starostlivosti o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a v oblasti inklúzie)

- zapojenie do projektu Zelená škola a zavedenie triedenia odpadu v celej škole

- získanie grantu z Ministerstva školstva na bezbariérové úpravy v objektoch školy s cieľom prispôsobiť školu pre potreby žiakov alebo zamestnancov na vozíčku

- získanie grantu z Ministerstva školstva na zakúpenie pracovných listov a didaktickej techniky pre potreby výuky Feuersteinovej metódy

Zmien je pomerne veľa a niektoré možno vyvolávajú u niektorých rodičov i učiteľov neistotu. Takúto reakciu však vyvoláva prirodzene každá významná zmena. A naša škola, s ohľadom na výsledky, ktoré dosahovala (tie najspodnejšie priečky rebríčka základných škôl v testovaní v Bratislavskom kraji), už

pokračovanie na str. 13

dokončenie zo str. 12

zásadnú zmenu skutočne potrebovala. Koniec koncov to bolo jasne vyjadrené **v prieskume medzi rodičmi, ktorý bol realizovaný v ZŠ ešte pred vyše 2 rokmi** - nájdete ho tu: bit.ly/ZS_Lozorno_prieskum.

V jeho závere bolo zhrnutých 7 okruhových, ktoré boli odporúčané bývalému vedeniu školy na riešenie a ktoré sa podarilo riešiť za posledné 2 roky bohužiaľ len minimálne. Ako najdôležitejšie z nich boli rodičmi pomenované problémy v integrácii (deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami) a nedostatočne podchytené možnosti vzdelávania v cudzích jazykoch.

Obom uvedeným problémom sa venuje už od prázdnin maximálna pozornosť a ja osobne vnímam v oboch oblastiach systematický a výrazný posun vpred - prijaté 4 americké lektorky, prijatie školského psychológa, sociálneho pedagóga, vytvorenie inkluzívneho tímu na škole, konzultácie metodiky a prístupu s príslušnými orgánmi, ktoré riešia problémy inklúzie na školách, školenia a pod.

Súčasne sa riešia aj ďalšie body z uvedeného prieskumu - škola získala dodatočné financie už z 2 grantov (cca 12 500 €, projekt písala pani riaditeľka), finančne viac prispieva i obec, posilnila sa príprava na Testovanie v 9, škola zriadila aj stránku na Facebooku a intenzívne komunikuje tam, ako aj na web stránke školy...

Napriek všetkému sa medzi rodičmi šíri mnohé fámy, prípadne nespokojnosť s vecami, ktoré sa nedajú riešiť podľa ich predstáv kvôli kapacitným/personálnym obmedzeniam školy alebo kvôli zákonom definovaným pravidlám a iným dôvodom; ktoré mimochodom rodičia opakovane namietali aj v minulosti. Všetky boli prediskutované s riaditeľkou školy na stretnutí triednych dôverníkov (zástupcov rodičov jednotlivých tried) 14.10.2019 a následne s ďalšími rodičmi 15.10.2019.

Keďže na stretnutiach nemohli byť všetci rodičia, uvediem aspoň pár najdôležitejších informácií:

- fáma - škola sem bude vozit' deti z Plaveckého štvrtka: NEZMYSEL, vymyslené
- fáma - z peňazí ZRPŠ sa kupuje práčka pre rómov: NEZMYSEL, vymyslené
- fáma - problémové a rómske deti majú

prednosť: NEZMYSEL, keďže doterajší prístup nefungoval (mnohé deti len prepadávali z ročníka do ročníka a zaťažovali tak celú triedu) je im len venovaná väčšia pozornosť a systémový prístup, s uplatňovaním nových metód vo vyučovaní overených v desiatkach krajín a ktoré sú tiež odporúčané samotným Ministerstvom školstva (cieľom je deti naučiť samostatne myslieť, nie len bifľovať poznatky, cieľom je naučiť ich

zodpovednosti za ich konanie a predísť tak zlému správaniu), v každom prípade všetky deti rovnako musia dodržiavať školský poriadok a rešpektovať pedagógov

- závažné incidenty zaznamenávajú do klasifikačného hárka triedni učiteľia (dôležité pri opakovaných problémoch u vybraných žiakov a komplexnom riešení v budúcnosti)

- fáma - škola sa chce zbaviť detí z Jablonového: NEZMYSEL. Deti z Jablonového nestihajú od septembra autobus, ktorý stojí pri škole, keďže sa predĺžili prestávky (samozrejme, ide im neskôr autobus, ktorý stojí pri požiarnej zbrojnici). To samozrejme nebol zámer, situáciu už rieši jeden z rodičov detí, ktorý je vo vedení Eurolines a od 15.12.2019 by mal uvedený autobus jazdiť neskôr o cca 20 min (podľa želania rodičov z Jablonového)

- problém niektorých rodičov so skutočnosťou, že hodiny výchov, ako sú hudobná, výtvarná či telesná výchova majú niektoré triedy ako prvé: rozvrh hodín všetkých tried v škole musí prihliadať na kapacity telocvične, odborných učební, rozdelenie hodín medzi učiteľov daných predmetov a podobne - to znamená, že niektoré triedy jednoducho musia mať uvedené predmety ako prvé, aby bola škola schopná „odučiť“ uvedené predmety

- inštrukcia pre rodičov, ktorí chodia pre deti do areálu ZŠ: rodičia ani iné dospelé osoby kvôli bezpečnosti NESMÚ chodiť bez vedomia a súhlasu učiteľov do budovy a majú čakať pri vstupe (prediskutované aj s Rodičovskou radou)

- veľká budova ZŠ sa otvára o 7:25 ako doteraz, ale menšia budova pre najmenšie deti sa na základe diskusie rodičov a riaditeľky bude otvárať o 5 min.

skôr, teda o 7:20

- rodičovská rada ZRPŠ na základe návrhu riaditeľky odsúhlasila z fondu ZRPŠ nákup dávkovačov na WC papier a papierové utierky (dávkovač uvoľňuje len po jednom kuse papiera - čím sa znižuje spotreba, v cene len 2 €/ks) na dávkovanie papiera na všetkých toaletách a pri umývadlách v triedach + nákup papiera na 1. mesiac. Následne sa bude nákup papiera riešiť centrálné z triedneho fondu, do ktorého budú prispievať rodičia detí tak, ako po minulé roky (nebude ale potrebné už nosiť do školy toaletný papier, ktorý potom mali deti v triedach, nosili si ich zakaždým na toalety a pod.)

- akýkoľvek konkrétny problém je potrebné riešiť ihneď, neodkladať ho - riaditeľka má otvorené dvere pre všetkých.

Mnohí rodičia spomínajú na „tú školu“, ktorú navštevovali ešte oni pred 20-30 rokmi. Treba si uvedomiť, že v tom čase existovala v Lozorne tzv. „osobitná škola“, kde sa deťom so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami venovali špeciálni pedagógovia. Základná škola tak nemusela riešiť integráciu takýchto detí, ako je tomu dnes. Štát drvivú väčšinu osobitných škôl dávno zrušil a zo zákona uvedené deti musia byť integrované s ostatnými deťmi v základných školách. Problém je, že financie zo zrušených osobitných škôl štát nepresunul na základné školy, a tie tak nemajú dostatok financií na asistentov a špeciálnych pedagógov, ktorí integráciu primárne majú pomôcť riešiť. Základná škola v Lozorne mala prvých 3 asistentov učiteľa až od septembra 2017! Teda len posledné 2 školské roky...

To všetko sa samozrejme podpisuje na výsledkoch školy, správaní a počte problémových žiakov. Aktuálny stav je preto len dôsledkom uvedenej situácie trvajúcej roky a rovnako s ňou bojuje veľká väčšina škôl na Slovensku.

Na záver teda len podotknem, že žiadne dieťa sa nedá prevychovať za pár týždňov či mesiacov. To my rodičia veľmi dobre vieme. Preto aj zmeny prístupu v ZŠ možno očakávať na prvých výsledkoch či správaní detí najskôr po 1 - 2 rokoch. Aktuálne máme za sebou len necelé 2 mesiace a je potrebné len podporiť učiteľov, asistentov a vedenie v ich práci. Nemám najmenších pochyb, že im všetkým ide o to isté, čo nám rodičom - o lepšiu budúcnosť pre naše deti.

Lubomír Jochim, poslanec OZ a predseda komisie vzdelávania, mládeže a športu

Daňová reforma v Lozorne

Znie to možno nadnesene – „daňová reforma“. Tento výraz sa spája najmä s prvou Dzurindovou vládou, ktorá musela po období „mečiarizmu“ riešiť prázdnu pokladňu a rozkradnutý štát. Jej schválenie znamenalo pre Slovensko následný výrazný ekonomický rast ako aj rast životnej úrovne jej obyvateľov.

Aby ste chápali štruktúru príjmov obce Lozorno, uvediem konkrétne príklady.

Obec Lozorno má nasledovné zdroje príjmov:

1. Podiel na dani z príjmov občanov - príjem obce na daniach vybraných štátom (na základe napr. počtu obyvateľov s trvalým pobytom, firmami so sídlom na území obce, počtom školákov a pod.), príjem za rok 2018 = cca 1 140 000 €

2. Daň z nehnuteľností - miestna daň z pozemkov, stavieb a bytov, ktorú platia občania aj firmy, za rok 2018 = cca 600 000 € (z toho cca 90% tvoria dane zo stavieb - najmä z priemyselných parkov/skladov pri diaľnici)

3. Ostatné miestne dane a poplatky - napr. poplatok za odpady, daň z ubytovania, daň za psa a pod., za rok 2018 = cca 117 000 €

4. Transferové príjmy od štátu - financie na prevádzku základnej školy, dotácie a ďalšie menšie oblasti, za rok 2018 = cca 525 000 €

5. Ostatné vlastné príjmy - príjmy z prenájmu majetku obce, z jeho predaja, správne poplatky (matrika, staveb. úrad a pod.), iné poplatky a pod., za rok 2018 = cca 288 000 €

Príjmy obce za rok 2018 boli teda cca 2,67 mil. €. Porovnateľne veľká obec Zohor mala za rovnaké obdobie príjem cca 4 mil. €. Rozdiel v stave a vybavenosti obce je zjavný.

Keď od príjmov odpočítame výdavky - financie na prevádzku ZŠ, MŠ, SZUŠ, obecneho úradu, obecnej polície, odvoz odpadu a pod., zostane obci na investície do infraštruktúry a údržby majetku len cca 400 - 500 tis. €. A to je na tak veľkú obec a jej potreby veľmi málo.

Napríklad stavebná komisia zmapovala celú obec a identifikovala v prvom polroku 2019 minimálne 36 problémov. Z nich vybrala asi 15 vecí, ktorým by sa mala obec venovať prioritne. Už len tieto priority budú stať obec milióny € a pri súčasnom rozpočte by ich nebolo možné realizovať. Projekty ako cesta na Karpatskej, rozšírenie školy, oprava mostov, prevzatie budovy ŠK v pomerne havarijnom stave do správy obce a pod. - na takmer každý jeden problém je v podstate potrebná suma od cca 100 000 € až po takmer 1 mil. €.

Preto bolo nevyhnutné pristúpiť k revízií všetkých príjmov obce a nastaviť nové pravidlá a sadzby daní, ktoré budú pre

obec a jej občanov dlhodobo udržateľné.

Miestne dane a kto ich stanovuje

V prípade miestnych daní a poplatkov štát prostredníctvom zákonov určil, aké dane a poplatky obec môže alebo je povinná vyberať. Zároveň však dáva obciam v určitých parametroch „voľné ruky“ - napr. v stanovení výšky sadzieb, v uplatnení/neuplatnení rôznych zliav a podobne. Tieto možnosti určuje obec prostredníctvom obecných „zákonov“ - všeobecne záväzných nariadení (VZN), ktoré musí schváliť obecné zastupiteľstvo. Tie však vždy musia byť v súlade so zákonmi SR, v prípade daní a poplatkov zvyčajne môžu byť účinné len k 1.1. nasledujúceho roka po ich schválení.

A práve sadu až ôsmich VZN schválilo obecné zastupiteľstvo koncom septembra 2019. Menia sa tak najmä daň z nehnuteľností a ostatné miestne dane a poplatky (vyššie uvedené body 2 a 3). Cieľom bolo získať **vyšší príjem do rozpočtu obce od r. 2020** a umožniť tak realizáciu mnohých potrebných vecí, na ktoré občania čakajú dlhé roky. Uvedené zmeny by mali priniesť do rozpočtu obce **cca 500 - 600 tis. €/rok**.

Zmena dane z nehnuteľností od 1.1.2020

Proces prípravy trval niekoľko mesiacov a podieľali sa na ňom starosta, niekoľkí poslanci i zamestnanci OÚ. Ich návrhy následne prerokovala finančná komisia a obecná rada. Až potom boli predložené návrhy na prerokovanie v obecnom zastupiteľstve.

Prvým krokom bolo porovnanie sadzieb daní z nehnuteľností s okolitými obcami a mestami. Z neho vyplynulo, že všetky obce a mestá v okolí majú v priemere výrazne vyššie sadzby daní (azda len okrem obce Zohor, ktorá má však výrazný príjem vyplývajúci z umiestnenia skládky na jej území). Na základe tohto zistenia sme urobili priemer sadzieb v okolitých obciach a mestách a z nich sme vychádzali pri návrhu nových sadzieb pre Lozorno.

Druhým krokom bola analýza potenciálu úpravy a návrh sadzieb. Najdôležitejšou sadzbou dane z hľadiska výnosov je u nás sadzba pre priemyselné stavby a stavby na ostatné podnikanie. Do tejto kategórie patria v podstate všetky haly za diaľnicou, no i niekoľko objektov v obci. Pri tejto sadzbe sme zohľadňovali okrem sadzieb aj širšie konkurenčné prostredie pre podnikateľské subjekty tak, aby sme podnikanie u nás nespravili neatraktívne. Vzhľadom na umiestnenie objektov priamo pri diaľnici je možné našu lokalitu porovnávať jedine s priemyselnými lokalitami v Malackách a pri Senci. Malacky majú v tejto kategórii sadzbu 3,465 €/m², Senec má sadzbu 3,14 €/m². Lozorno však len 1,327 €/m². **Práve zvýšenie**

tejto sadzby z priemyselných stavieb a stavieb na podnikanie na 2,50 € tvorí až cca 95% očakávaných navýšených príjmov od roku 2020. Nová sadzba 2,50 €/m² pre priemyselné firmy (naša najvyššia sadzba v kategórii daní zo stavieb) je síce takmer dvojnásobná oproti aktuálnemu stavu, no ešte stále o 0,60 - 0,95 € nižšia ako v konkurenčných lokalitách. Keďže zákon stanovuje, že najvyššia sadzba môže byť max. 10-násobok najnižšej sadzby v prípade stavieb, tak najnižšiu sadzbu (stavby na bývanie) sme mohli stanoviť len na min. 0,25 €, čo sme aj učinili. Ostatné sadzby vychádzali viac - menej už len zo sadzieb okolitých miest a obcí, zohľadnenia lokálnych pomerov alebo zákonných možností - zaviedli sme napr. nové sadzby daní, ktorú obec doteraz nevyberala, t.j. z pozemkov pod trafostanicami (distribúcia elektriny), v dobývacom priestore (Nafta), či pod predajným stánkom.

Tretím krokom bola analýza dopadu a kompenzácie pre zákonom definované skupiny daňovníkov. V tomto prípade bolo vyhodnotené, že citeľný dopad môže mať zvýšenie sadzieb najmä na **starších obyvateľov (62 rokov a viac), občanov so ZŤP a na ľudí v hmotnej núdzi.** Pre tieto skupiny zákon umožňuje definovať úľavy a to sme aj v plnej miere využili. Tieto skupiny daňovníkov budú mať **nárók v prípade daní z pozemkov na zľavu 50% a pri daniach zo stavieb a bytov až 70%.** Platí to však len v prípade pozemkov a stavieb na osobnú potrebu a bývanie (napr. bežný rodinný dom s príslušením záhradou, skleníkom či záhradným zákonom).

Uvedené zľavy nie sú priznávané automaticky, ale zo zákona je nevyhnutné, aby o ne daňovník požiadal. Z tohto dôvodu budú v priebehu novembra pripravené na obecnom úrade žiadosti o úľavy, ktoré musia vyplniť a podpísať daňovníci od 62 r. a starší, osoby so ZŤP a osoby v hmotnej núdzi. Táto skupina daňovníkov tvorí až 40 - 45% všetkých daňovníkov a pokiaľ vlastníak len nehnuteľnosti na osobnú potrebu, tak im dane zostanú cca na doterajšej úrovni.

V prípade úľav na daniach už len stojí za zmienku, že nie je možné ich naviazať napríklad na trvalý pobyt alebo iné kritériá, ako sa to niekoľkokrát objavilo v diskusiách. To nám dnes jednoducho zákon neumožňuje.

Ďalšie zmeny daní a poplatkov od 1.1.2020

V balíku nových VZN boli schválené, zmenené či zavedené aj nasledovné dane:

- Daň za užívanie verejného priestranstva (detailnejšie popísané v inom článku tohto spravodaja)

- Daň za psa: fyzické osoby 6 €, právnické

pokračovanie na str. 15

dokončenie zo str. 14

ké osoby 35 € (okolité obce Jablonoé a Zohor majú sadzbu 7 €, resp. 6 €), každý pes bude mať vydanú novú daňovú známku, ktorú je majiteľ povinný pripnúť na obojek, kontrolu bude vykonávať obecný úrad a obecná polícia

- Daň za nevýherné hracie prístroje (biliard, stolný futbal, bowling, počítačové hry na automatoch a pod.): sadzby 50 € za mechanický prístroj a 100 € za elektronický prístroj

- Daň za predajné automaty: 100 € bežný predajný automat, 1 000 € automat obsahujúci tabakové výrobky a alkohol

- Daň za ubytovanie: zvýšenie sadzby z 0,50 € na 0,80 € (platia osoby prespávajúce v ubytovacích zariadeniach na území obce Lozorno)

Pri návrhu sadzieb sme opäť zohľadnili sadzby okolitých miest a obcí a tiež možnosti dané zákonmi. V niektorých prípadoch sme sa inšpirovali aj nastavením daní v niektorých krajských mestách. Chceli sme tak predísť situácii, kedy bude obec len neskoro reagovať na nové prevádzky a zariadenia. Typickým príkladom je daň z predajných automatov na cigarety a alkohol - také síce v obci zatiaľ nemáme, ale kvôli mládeži a deťom ich ani nechceme. Preto je na takýto automat „preventívna“ sadzba až 1 000 €.

Príspevok pre deti a mládež do 18 rokov
Sme si vedomí aj dopadov novej daňovej úpravy na mladé rodiny s deťmi, rovnako ako toho, že popri senioroch sú práve tie-

to rodiny najviac sociálne zraniteľné. Súčasne s balíkom daňových zmien a VZN obecné zastupiteľstvo schválilo aj **príspevok vo výške 25 €/rok pre každé dieťa od 0 do 18 rokov**. Podmienkou poskytnutia tejto obcej dávky (podpory) je trvalý pobyt dieťaťa v Lozorne, ako aj minimálne jedného z rodičov. A taktiež vysporiadané všetky finančné záväzky voči obci, voči subjektom v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Lozorno (základná škola, materská škola) a voči Lozorno s.r.o.

O príspevok musí požiadať zákonný zástupca písomne do 31.8. príslušného kalendárneho roka, vzorové formuláre budú zverejnené prostredníctvom webovej stránky obce a budú dostupné aj na obecnom úrade. Príspevok bude po kontrole žiadostí obecným úradom vyplatený do 30.11. príslušného kalendárneho roka (prvýkrát bude možné požiadať o príspevok v roku 2020).

V rámci obce Lozorno je približne 600 detí do 18 rokov s trvalým pobytom. O príspevok pravdepodobne požiada väčšina rodičov detí, s čím sa bude v rozpočte na rok 2020 aj počítať.

Uplatnenie zmien v praxi

Z pohľadu občanov sú dôležité v priebehu novembra - decembra podať žiadosť o zľavu na daň z nehnuteľností. Tá sa potom uplatní v januári pri výpočte a výmere daní.

Obec plánuje v tomto smere zorganizovať a pomôcť vybaviť túto agendu pre čo najviac občanov, bez dlhého čakania, na jednom mieste. Tam by najmä star-

ší spoluobčania, ZŤP či ľudia v hmotnej núdzi mohli podať príslušné žiadosti a zamestnanci úradu budú nápomocní pri ich vyplňaní alebo usmernení. Termín a ďalšie informácie zverejní obecný úrad prostredníctvom všetkých dostupných komunikačných kanálov (web, sms, rozhlas a pod.).

Okrem toho je v pláne podobne naplánovať 1 - 2 dni v centre kultúry v priebehu januára kvôli možnosti vybaviť všetky dane a súvisiacu agendu naraz na jednom mieste.

Na záver už len spomeniem, že **v doterajšom systéme výberu daní, resp. ich správnosti výberu sa zistili tento rok mnohé nedostatky**. Na úrad bol totiž zakúpený kvalitný mapový software, ktorý je napojený na kataster nehnuteľností a na systém výberu daní na obecnom úrade. Toto spojenie informácií odhalilo množstvo nezrovnalostí, nepriznaných stavieb či neodvedených daní. Už niekoľko mesiacov zamestnanci úradu pracujú na „vyčistení“ a kontrole podkladov na výpočet daní a poplatkov tak, aby v tom bol od januára 2020 čo najväčší poriadok. To však znamená, že bude potrebné aj na strane občanov urobiť v januári kontrolu daňových výmerov a prípadne prediskutovať nejasnosti so zamestnancami úradu. Chceme urobiť všetko pre to, aby každý mohol túto agendu vybaviť čo najjednoduchšie, najrýchlejšie a najlepšie. O tomto bude obec taktiež ešte bližšie informovať.

Lubomír Jochim, poslanec OZ, člen finančnej komisie a obcej rady

Analýza daní okolitých obcí a mestá verus Lozorno				Lozorno	Jablonoé	Zohor	Stupava	Malacky			
TYP DANE	Príjem v EUR - rozpočet 2018	Podiel na príjme	Základ dane (hodnota 1m2)	% sadzba	% sadzba	% sadzba	% sadzba	% sadzba	Návrh 2020	Každé ďalšie podlažie	Zákonná podmienka
POZEMKY (daň = základ dane x sadzba v % x m2)	25 437 €	4%									
A-orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady	5 167 €	1%	0,27580	0,25	1	0,55	0,6	1,04	0,500%		rozdiel medzi najnižšou a najvyššou sadzbou musí byť max. 5 násobok
B-trvalé trávne porasty	448 €	0%	0,05640	0,25	1	0,55	0,6	1,04	0,500%		
C-záhrady	3 968 €	1%	1,85000	0,4	0,6	0,6	0,56	1,04	0,750%		
D-zastavané plochy a nádvorcia	7 189 €	1%	1,85000	0,4	0,6	0,6	0,56	3,75	0,800%		
E-ostatné plochy okrem stavebných pozemkov	3 402 €	1%	1,85000	0,4	0,6	0,6	0,56	3,75	0,800%		
F-lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy	2 353 €	0%	0,20000	0,25	0,75	0,8	2	1,04	0,500%		
G-rybníky s chovom rýb a ostatné hosp. využívané vod. plochy	4 €	0%	0,20000	0,25	0,75	0,8	2	1,04	0,500%		
H-stavebné pozemky	2 906 €	0%	30,00000	0,25	1	0,45	1,2	1	1,000%		
Pozemok s traťom, dobývací priestor (Nafta) a predaj. stánkom (nová sadzba)		0%	30,00000	0,25					2,500%		
STAVBY (daň = sadzba v € x m2)	564 367 €	96%		sadzba eur/m2	sadzba eur/m2	sadzba eur/m2	sadzba eur/m2	sadzba eur/m2			
A-stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnk.funkciu pre hl.stav.	12 695 €	2%	-	0,066 €	0,200 €	0,075 €	0,200 €	0,210 €	0,250 €	0,125 €	rozdiel medzi najnižšou a najvyššou sadzbou musí byť max. 10 násobok
B-stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky	2 828 €	0%	-	0,099 €	0,200 €	0,103 €	0,200 €	0,200 €	0,250 €	0,125 €	
C-stavby rekreačných a záhradných chat a domčiek na individ.rekreáciu	3 074 €	1%	-	0,282 €	0,600 €	0,230 €	0,800 €	0,500 €	0,800 €	0,330 €	
D-samostatne stojace garáže	1 760 €	0%	-	0,215 €	0,300 €	0,288 €	0,500 €	0,700 €	0,450 €	0,125 €	
E-stavby hromadných garáží	0 €	0%	-	0,215 €	0,500 €	0,288 €	0,500 €	0,700 €	0,450 €	0,125 €	
F-stavby hromadných garáží umiestnených pod zemou	0 €	0%	-	0,215 €	0,500 €	0,288 €	0,500 €	0,700 €	0,300 €	0,125 €	
G-priemyselné stavby a stavby slúžiace energetike a stavebníctvu	245 347 €	42%	-	1,327 €	1,200 €	0,698 €	2,000 €	3,465 €	2,500 €	0,330 €	
H-stavby na ostatnú podnik. a zárobkovú činnosť, skladovanie a administr.	296 533 €	50%	-	1,327 €	1,200 €	0,750 €	2,000 €	3,465 €	2,500 €	0,330 €	
I-ostatné stavby	2 130 €	0%	-	0,165 €	1,000 €	0,458 €	0,700 €	2,000 €	1,000 €	0,330 €	
STAVBY BYTY (daň = sadzba v € x m2)	281 €	0%		sadzba eur/m2	sadzba eur/m2	sadzba eur/m2	sadzba eur/m2	sadzba eur/m2			
A- byty	238 €	0%	-	0,066 €	0,200 €	0,075 €	0,200 €	0,210 €	0,250 €		
B- nebytové priestory (na podnikanie a pod.)	43 €	0%	-	0,066 €	0,240 €	0,075 €	0,500 €	0,210 €	2,500 €		
SPOLU	590 084 €										

Zmena pravidiel užívania verejného priestranstva

Na zasadnutí dňa 25.9.2019 obecne zastupiteľstvo schválilo balík nových všeobecne záväzných nariadení, ktoré sa týkajú miestnych daní. Zaväzujúca tak bola viac ako polročná práca finančnej komisie, obecnej rady a starostu na príprave novej úpravy miestnych daní. Cieľom tejto práce bolo sfunkčniť a reformovať terajší obecný daňový systém a zabezpečiť zvýšenie obecných príjmov, bez ktorých (povedzme si pravdu) nie je možné realizovať zásadné investície, ktoré sa u nás v Lozorne dlhodobo opomínali a ktorých naliehavosť realizácie dnes klope na dvere. Spomeňme len zanedbané alebo úplne chýbajúce cesty a chodníky, verejné priestranstvá, nedobrá a zahanbujúci stav domu smútku či objektu ŠK, chýbajúce kapacity v škole, škôlke a mnohé iné.

Jedna z miestnych daní, ktorá sa u nás v Lozorne bude teda od 1.1.2020 vyberať bude tiež **daň za užívanie verejného priestranstva (VP)**. Takáto daň nebola dosiaľ v obci Lozorno riadne zavedená a bude tak trochu novinkou. Je to na škodu vecí, keďže táto daň nemá len naplňať obecnú pokladnicu, ale jej cieľom a účelom má byť tiež zavedenie pravidiel a poriadku do užívania nášho spoločného obecného majetku tými, čo tak činia pre vlastné osobné, súkromné alebo podnikateľské účely. Chceme do udržiavania, výstavby a modernizácie týchto verejných priestranstiev, ktorých vzhľad a kvalitu považujeme za dôležité a určujúce pre kvalitu života nás všetkých, venovať v budúcom i nasledujúcich rokoch viac prostriedkov. Je ale nespravodlivé, aby sa na ich úhrade nepodielali tí, ktorí takéto verejné priestranstvá užívajú pre seba, pre svoj príjem a zisk alebo pre svoju osobnú potrebu, čo bolo stavom doteraz. Zavedenie tejto dane tento rozpor odstraňuje.

Pri zavedení dane, ale aj pri určení jej sadzieb sme dôsledne preštudovali sadzby dane v okolitých komunitách (všetky na rozdiel od nás majú túto daň dávno zavedenú) a nastavenie pre Lozorno sme vykonali tak, aby sme sa nevymkli z rámca týchto sadzieb. Žiadne dramatické ani drastické bremeno teda táto daň pre nikoho z nás predstavovať určite nebude.

Daňou za osobitné užívanie VP sa bude zdaňovať **len také užívanie obecných ciest, chodníkov, verejnej zelene a iných verejne prístupných miest vo vlastníctve obce, ktoré je nad rámec**

a spôsob jeho obvyklého užívania. Takýmto spôsobom užívanie je najmä umiestnenie rôznych predajných stánkov, umiestnenie častí a zariadení stavenísk (lešenia, stavebné budy a bunky, kontajnery), realizácia výkopov, umiestnenie reklám a propagačných zariadení, ukladanie vecí alebo odpadu na verejnom priestranstve. Za takéto využívanie obecného verejného priestranstva sa teda bude teraz daň platiť. Sadzby dane sú určené v príslušnom VZN č.10/2019, ktoré je zverejnené na obecnom webe, dostupné na obecnom úrade, pričom sa sadzby pohybujú od pár desiatok centov do max. 1 € za m² a deň.

Od dane je **oslobodené** osobitné užívanie verejného priestranstva počas hodov pre umiestnenie kolotočov, užívanie občanmi na účely umiestnenia kontajnerov, lešenia, stavebného zariadenia, na umiestnenie skládky paliva na prvé dva dni počítané po dni umiestnenia a užívanie na rôzne obecné podujatia alebo na verejnosti prístupné podujatia na ktorých sa nevyberá vstupné. V týchto prípadoch sa daň vôbec neplatí.

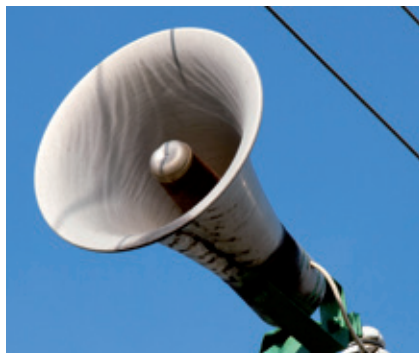
Pre nás všetkých z nového VZN vyplýva teraz najmä **povinnosť ohlásiť obci**, že chceme a budeme využívať cestu, chodník, verejnú zezeň alebo iné VP pre svoje súkromné účely alebo podnikanie, t.j. že na nich chceme napríklad umiestniť svoj predajný stánok, postaviť lešenie pri oprave domu, alebo umiestniť veľkokapacitný kontajner či stavebnú bunku či vykopať výkop. Ohlasovanie bude jednoduché, nezaberie viac ako pár minút času, tlačivá na ohlasenie budú k dispozícii na webe obce aj na obecnom úrade.

V prípade, ak doba tohto užívania presiahne čas po ktorý je užívanie od dane oslobodené, bude potom vymeraná daň, ktorá vlastne predstavuje formu odplaty za užívanie nášho spoločného obecného majetku. V tejto súvislosti by som chcel odporučiť každému, aby v prípade ak má záujem na užívaní verejného priestranstva na dobu dlhšiu ako je čas počítaný v dňoch príp. týždňoch, (napríklad v prípade ak chcem mať lešenie na chodníku alebo kontajner na stavebný odpad na prístupnom pozemku či rozkopať zelený pás na niekoľko týždňov, či mesiacov), kontaktoval obecný úrad vopred, informoval sa či pre neho nie je výhodnejšie si obecný pozemok alebo VP prenajať (v takom prípade sa

daň nevymeriava a nevyberá), čo bude často lacnejším a jednoduchším riešením. Na obecnom úrade vám v tejto veci radi poradíme a usmerníme tak, aby každý platil čo najmenej.

Na záver – nik z nás (veru ani ja) asi neplatí rád a s nadšením dane. V prípade tejto dane je jej funkciou a účelom tiež zaviesť pravidlá a spravodlivosť do užívania nášho spoločného obecného majetku, majetku na ktorý sa skladáme všetci našimi daňami tak, aby tí čo ho využívajú nad obvyklú mieru, pre svoje osobné či obchodné potreby aj takýmto spôsobom prispeli do obcej kasy aspoň na časť nákladov, ktoré sú s týmto majetkom spojené. Rovnako chceme, aby sme takéto užívanie obecného majetku mohli viac usmerňovať, mali o ňom na obci väčší prehľad a viac informácií, aby sa už nestávalo, že nevieme zistiť komu patrí stavebná buda umiestnená na verejnom priestranstve, z ktorej vyliezajúce potkany zamorujú okolie alebo komu patrí skládka stavebného odpadu či dreva, ktorú na chodníku obchádzame už viac ako mesiac, na čo sa mnohí právom sťažujú a aby sme nekonečne dlho trvajúcich rozkopávkach mali čo najmenej. Verím, že sa nám to spoločne podarí a že z toho budeme mať v Lozorne prospech všetci.

Ladislav Krechňák
poslanec OZ- zástupca starostu

Oznamy obce

OBECNÉ KOMPOSTOVISKO JE PRESTAHOVANÉ

Obecné kompostovisko je od soboty 26.10.2019 presťahované na Železničnú ul. (pri Elektro Haramia).

Prevádzková doba:
STREDA 15:00 – 18:00
SOBOTA 9:00 – 15:00

Spravodaj obce Lozorno, Ročník XVII, evidenčné číslo: EV 3213/09, číslo ISSN 1339-1593 | Vydavateľ: Obecný úrad Lozorno, Hlavná 1, 900 55 Lozorno, IČO: 00 304 905, tel.: 02/6920 4311, e-mail: obec@lozorno.sk | Spravodaj z dodaných materiálov zostavili: Barbora Hurajová a Julo Nagy | Jazyková korektúra: Anna Špačeková | Grafické spracovanie a tlač: PN print, Piešťany, Distribúcia: Obecný úrad Lozorno. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam | Uzávierka tohto čísla: 15. októbra 2019. Vychádza: 4. novembra 2019. Uzávierka čísla 6/2019: 15. decembra 2019. | Vychádza 6 x ročne